

2019-02-13

Tjänsteskrivelse

KFKS 2018/373

Kommunstyrelsens verksamhetsutskott

Årsbokslut Välfärd skola 2018

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens verksamhetsutskott noterar årsbokslut 2018 för Välfärd skola till protokollet.

Sammanfattning

Välfärd skola omsätter 2,1 miljarder kronor och hade ett budgeterat överskottsmål om +10,0 miljoner kronor för 2018 (+9,2 miljoner kronor 2017).

Årets resultat blev -15,1 miljoner kronor vilket är en negativ avvikelse på -25,1 miljoner kronor mot budget. Jämfört med föregående år är avvikelsen -24,5 miljoner kronor.

De fokusområden som prioriterats av Välfärd skola under 2018 har varit:

- *Våra barn och elever utvecklas maximalt*
- *Våra förskolor och skolor håller hög kvalitet*
- *Våra förskolor och skolor är attraktiva arbetsplatser med professionella medarbetare som driver utveckling*
- *Våra verksamheter ska vara det främsta alternativet inom förskola och skola i Nacka kommun*
- *Våra förskolor och skolor har en väl fungerande ekonomistyrning som bygger på medvetet och effektivt resursutnyttjande*

Välfärd skola arbetar strategiskt och långsiktigt med olika projekt och satsningar för att fortsättningsvis vara en attraktiv arbetsgivare och därigenom bibehålla höga resultat inom alla verksamheter.

Välfärd skola visar fortsatt goda pedagogiska resultat. I betygsjämförelser för 2018 låg Välfärd skolas verksamheter klart över rikssnittet, såväl i grundskolans olika ämnen och årskurser som i gymnasiet. Medarbetarundersökningen visade goda resultat som vittnar om en verksamhet där stolthet och engagemang präglar organisationen. Generellt visade också elev- och föräldraenkäter hög nöjdhet bland elever och föräldrar.

Ärendet

Välfärd skola består av förskola, förskoleklass, fritidshem, grundskola, grundsärskola, gymnasieskola, gymnasiesärskola samt barn och elevhälsan som drivs i kommunal regi. Välfärd skola har cirka 2 600 medarbetare och en omsättning på 2,1 miljarder kronor. Varje dag möter medarbetare inom Välfärd skola tusentals barn, elever och medborgare i hela Nacka kommun.

Välfärd skola arbetar strategiskt och långsiktigt med olika projekt och satsningar för att fortsättningsvis vara en attraktiv arbetsgivare och därigenom bibehålla höga resultat inom alla våra verksamheter. Välfärd skola har bland annat satsat på att höja medarbetarnas digitala kompetens, öka alla medarbetares förmåga att arbeta språk- och kunskapsutvecklande, delta i och utveckla olika internationella samarbeten samt att medverka i unika forskningsprojekt som kan öka kvaliteten i våra förskolor och skolor.

Välfärd skola visar fortsatt goda pedagogiska resultat. I betygsjämförelser låg Välfärd skolas verksamheter klart över riksnittet, såväl i grundskolans olika ämnen och årskurser som i gymnasiet. Medarbetarundersökningen visade goda resultat som vittnar om en verksamhet där stolthet och engagemang präglar organisationen. Generellt visade också elev- och föräldraenkäter hög nöjdhet bland elever och föräldrar. (Se Bilaga 1, styrkort Välfärd skola)

Inom ramen för Nacka kommuns fyra övergripande mål har Välfärd skola prioriterat fem fokusområden. Välfärd skola har en fast övertygelse att dessa områden behöver långsiktighet, proaktivt arbete och ett ständigt fokus. Dessa områden är följande:

Övergripande mål ”Bäst utveckling för alla”:

- *Våra barn och elever utvecklas maximalt*

Övergripande mål ”Attraktiva livsmiljöer i hela Nacka”:

- *Våra förskolor och skolor håller hög kvalitet*
- *Våra förskolor och skolor är attraktiva arbetsplatser med professionella medarbetare som driver utveckling*

Övergripande mål ”Stark och balanserad tillväxt”:

- *Våra verksamheter ska vara det främsta alternativet inom förskola och skola i Nacka kommun*

Övergripande mål ”Maximalt värde för skattepengarna”:

- *Våra förskolor och skolor har en väl fungerande ekonomistyrning som bygger på medvetet och effektivt resursutnyttjande*

Bästa utveckling för alla

Fokusområde:

- *Våra barn och elever utvecklas maximalt*

Välfärd skola arbetar utifrån utbildningsnämndens vision att Nacka ska ha världens bästa förskola och skola. Det systematiska kvalitetsarbetet är och har varit ett viktigt redskap för att följa resultat och utveckling för elever på individnivå och för verksamheterna totalt.

Genom noggranna analyser definierar och uppmärksammar Välfärd skola utvecklingsområden för att stärka resultatutvecklingen ytterligare.

Genomförda/pågående satsningar inom Valfärd skola 2018:

- Valfärd skola genomförde ett gemensamt jubileum för att fira
- Naturskolan 30 år, NTA 20 år och PEAK 10 år. Dessa är verksamheter som på olika sätt bidrar och bidragit till att utveckla kvaliteten i våra förskolor och skolors NO- och teknikundervisning.
- Topplacering SKL:s Öppna jämförelser! Återigen placerade sig Nackas kommunala skolor topp 10 i SKL:s jämförelse över kvaliteten i grundskolor. Plats 3 för Nackas kommunala skolor.
- Ett långsiktigt utvecklingsarbete mellan Stockholms Universitet och förskolor inom Valfärd skola har pågått sedan 2017 och fortsatt under 2018. Samarbetet består av ett övergripande nätverkssamarbete med fokus på språk och neurovetenskap, ett nätverk där forskning och praktik möts för att inspirera, berika och utveckla varandra. Samarbetet med Stockholms Universitet har lett till forskningsprojektet ”Hjärnvägar i förskolan”, som har genomförts på mer än hälften av Valfärd skolas förskolor, med finansieringsmedel från Vetenskapsrådet.
- Fortsatt deltagande i Sveriges kommuner och landstings (SKL) PRIO-projekt där effektivisering av skolans organisation, lärarnas samarbete samt systematiskt kvalitetsarbete ligger i fokus. Tre skolor deltar per läsår.
- Gemensam rättning av nationella prov i svenska i årskurs 6. Under tre dagar samlades lärare från samtliga grundskolor och rättade och bedömde uppsatserna i det nationella provet. Syftet var att stärka bedömarkompetens och likvärdighet inom och mellan Nackas kommunala grundskolor.
- Fortsatt samarbete med Helsingborgs stad, Stockholms stad, Kunskapsskolan och Academedia inom Ifous 2.0, ett samarbete om forskning kring utbildning och lärande. Samarbetet har fokus på forskning kring praktisknära frågor med relevans för verksamheten.
- Fortsatt ”språksatsning”, som syftar till att fördjupa alla lärares kunskaper om språkutvecklande arbetssätt. Satsningen är långsiktig och ska fortgå under 2019. Inom ramen för språksatsningen träffas ”språkombud” från alla förskolor och skolor inklusive fritidshemmet regelbundet. Ett flertal förskolor och skolor har deltagit i det statligt finansierade Läslyftet som ger möjligheter till didaktisk kompetensutveckling och utveckling genom kollegialt lärande.
- Fjädern är ett pris som har delats ut varje år sedan 2008 till lärare och pedagoger med utvecklingsidéer utöver det vanliga. 2018 delades åtta priser om 30 000 kronor ut till tolv lärare som utvecklat idéer och som redovisat arbetet och resultatet av dem genom artiklar i vetenskaplig form. Artiklarna har publicerats på skolportens hemsida.
- Utbildningsinsatser för lärare i årskurs 1 kring det numera obligatoriska bedömningsstöden i matematik och svenska i årskurs 1 har genomförts. Syftet med bedömningsstöden är att kartlägga elever i behov av särskilt stöd och elever som behöver större utmaningar. Valfärd skola sammanställer statistik från bedömningsstöden för vidare analys och diskussion ute på enheterna.

- Deltagande i det statligt finansierade ”Specialpedagogik för lärande” som syftar till att stärka alla lärares specialpedagogiska kompetens. Drygt hälften av Valfärd skolas grundskolor har deltagit hittills.
- Fortsatt samarbete med bland annat Sydkorea/Asean Center for the Gifted in Science och USA/The Energy Coalition. Inom ramen för dessa och andra samarbeten sker olika typer av utbyten för såväl skolledare som lärare. Även elever deltar i olika ”student camps” och tävlingar.
- Fortsatt tät uppföljning av sjuktal för att sänka sjukfrånvaron.
- Fortsatt kompetensutveckling av chefer inom medarbetar- och arbetsgivarskapets ansvarsområden.

Attraktiva livsmiljöer i hela Nacka

Fokusområden:

- *Våra förskolor och skolor håller hög kvalitet*
- *Våra förskolor och skolor är attraktiva arbetsplatser med professionella medarbetare som driver utveckling*

Valfärd skola är en attraktiv arbetsgivare. Inom Valfärd skola lär man av varandra och skapar en lärande organisation genom olika nätverk, workshops, utbildningar och gemensam kompetensutveckling.

Lärare i Valfärd skola har en jämförelsevis hög legitimationsgrad i alla skolformer och särskilt hög i gymnasieskolan.

Genomförda/pågående satsningar inom Valfärd skola 2018:

- Utbildning i samarbete med Uppsala universitet för att vidareutbilda barnskötare till förskollärare startade våren 2018.
- Under introduktionsperioden för nyexaminerade har lärare erbjudits kollegial handledning med hjälp av bland andra förstelärare.
- Myrsjöskolan är övningsskola för studenter inom lärarutbildningen och vi arbetar för att få en hög andel studenter på alla förskolor och skolor inom Valfärd skola. I stort sett alla enheter har behöriga VFU-handledare. (VFU står för verksamhetsförlagd utbildning.)
- Utbildningar med fokus på pedagogisk dokumentation för förskollärare och barnskötare har genomförts. Syftet är att höja kompetensen om förskolans läroplan.
- Fortsatt satsning på fritidshemmen genom projektgruppen Fritids.nu. Gruppen arbetar med kunskapsdelning av kvalitetsarbeten.
- Kontinuerlig kompetensutveckling har genomförts för att stärka skolledarnas arbete med anmälnings- och tillsynsändamål hos Skolinspektionen.
- Utbildning för rektorer i samarbete med National College for Teaching and Learning (NCTL) i Nottingham, England, startade i mars 2018. Utbildningen syftar till att stärka rektorerna i deras ledarskap och särskilt resultatuppföljning och organisationsutveckling.

- STL, skriva sig till lärande, är en modell som ökar lärandet och språkutvecklingen genom att kombinera pedagogik och digital teknik. Ett flertal enheter har deltagit i STL under 2018.
- Samarbetsprojektet "Hållbara utemiljöer" fick forskningsmedel för forskare från SLU genom tankesmedjan Movium till ett treårigt projekt med syfte att skapa hållbara, inspirerande och likvärdiga utemiljöer för alla barn och elever.

Stark och balanserad tillväxt

Fokusområde:

- *Våra verksamheter ska vara det främsta alternativet inom förskola och skola i Nacka kommun*

Närmare 80 % av Nackas grundskoleelever går i någon av de kommunala skolorna. Inom förskolan ligger siffran på cirka 50 %, på gymnasieskolan 60 %. Valfärd skola arbetar aktivt för att vara ett självklart val för barn/elever och vårdnadshavare i Nacka. Nackas kommunala förskolor och skolor ska präglats av en lugn och stimulerande miljö som uppvisar hög kvalitet och mycket goda resultat. I kundundersökningar riktade till föräldrar med barn i Valfärd skolas förskolor och skolor ser vi hög nöjdhet och högt förtroende för verksamheterna. Elever i gymnasieskolan är i hög grad beredda att rekommendera sin skola.

Genomförda/pågående satsningar inom Valfärd skola 2018:

- Många av Valfärd skolas skolor och förskolor står inför nybyggnation. Nya Myrsjösskolan och Ältadalens förskola har byggts klart under 2018. För att ta hjälp i den pågående planeringen av framtidens lärmiljöer har Valfärd skola anlitat lärmiljöforskaren Peter C. Lippman för inspirationsföreläsning, workshops på skolorna samt bollplank vid planering.
- Valfärd skola har också fortsatt att fördjupa konceptet Våga göra - Våga dela genom gemensamma inspirationseftermiddagar för skolledare.

Maximalt värde för skattepengarna

Fokusområde:

- *Våra förskolor och skolor har en väl fungerande ekonomistyrning som bygger på medvetet och effektivt resursutnyttjande*

Valfärd skola har arbetat systematiskt och strukturerat de senaste åren för att nå en budget i balans. Kontinuerligt genomförs analyser av ekonomiska resultat och organisation. Ett verksamhetsnära samarbete med skolledningarna effektiviserar stödet samt möjliggör en tätare och mer kvalitetssäkrad ekonomiprocess.

Genomförda/pågående satsningar inom Valfärd skola 2018:

- Kompetensutveckling av chefer kring ekonomistyrningssystem har genomförts.

Barn och elevhälsan

Elevhälsans uppdrag är att arbeta hälsofrämjande och förebyggande vilket innebär att alla insatser strävar mot att främja psykisk hälsa och förebygga ohälsa.

Genomförda/pågående satsningar 2018:

- Fortsatt arbete med problematisk skolfrånvaro. Barn och elevhälsan följer upp målet i styrkortet gällande elevernas skolfrånvaro tillsammans med respektive enhet.
- Ett utvecklingsområde under året har varit att utveckla skolsköterskornas hälsoblankett, genom att göra dem digitala. Statistik utgör sedan ett underlag för att fånga upp elever som inte mår bra i ett tidigt skede.
- Barn och elevhälsan har arbetat med ”Rörelse för bättre inläring”. All personal har fått fortbildning och praktiska övningar i ämnet. Flera skolor har utökat sin rastverksamhet och även erbjudit mer rörelseaktiviteter under skoldagen.
- Projektet Språkstörning med medel från SPSM har avslutats med ett gott resultat.
- Det systematiska kvalitetsarbetet sker årligen genom kvalitetsredovisningen, ledningssystemet, egenkontrollen och avvikelshanteringen.

Ekonomi i balans

Året har präglats av ett målmedvetet arbete för att fortsatt ha en ekonomi i balans. Välfärd skola omsätter 2,1 miljarder kronor och har ett budgeterat överskottsmål om +10,0 miljoner kronor för 2018 (+9,2 miljoner kronor 2017).

Årets resultat blev -15,1 miljoner kronor vilket är en negativ avvikelse på -25,1 miljoner kronor mot budget. Jämfört med föregående år är avvikelsen -24,5 miljoner kronor.

Välfärd skola fortsätter sitt arbete med att kontinuerligt följa upp enheters ekonomi genom verksamhetsbesök, enskilda genomgångar med controllers, utbildningsinsatser och support i analys- och åtgärdsarbete.

Välfärd skola brottas fortfarande med ett antal enheter med underskott. Under 2018 har dessa enheter genomfört åtgärder för att minska underskotten. Underskotten beror främst på ledig kapacitet inom förskola och skola.

Flera grundskolor har tappat elever i ett sent skede efter skolvalet då organisationen redan beslutats. Organisations- och lokalanpassningar pågår på flera enheter men inte i samma takt som intäktsbortfallet.

Välfärd skolas gymnasieskolor har ett högt söktryck, fulla klasser och uppvisar goda resultat både när det gäller meritvärden och det ekonomiska utfallet.

Gemensamt för enheter med positiv budgetavvikelse är att det är skolor och förskolor med högt söktryck och där man har möjlighet att ta in flera barn och elever inom ramen för befintlig organisation och lokaler.

Under året har en omfattande mängd åtgärder genomförts såsom personalkostnads-

besparingar, lokalanpassningar, anpassning av verksamheter och allmän återhållsamhet och kostnadsmedvetenhet.

Det är särskilt svårt för mindre enheter att anpassa organisationen till ett minskande barn- och elevunderlag och att samtidigt bibehålla god kvalitet med legitimerad personal och kunna uppfylla skollagen och läroplanens krav.

Vi ser att även under kommande år behöver Valfärd skola strukturanpassa organisationen.

Budgetavvikelse årsbokslut: -25,1 miljoner kronor.

Intäkter: Netto 11,6 miljoner kronor lägre än budget; Volymrelaterade checkintäkter förskola och grundskola: -32,8 miljoner kronor, statsbidrag +14,8 miljoner kronor. Intäkter i form av statsbidrag förutsätter en motprestation motsvarande en lika hög kostnad.

Kostnader: 13,5 miljoner kronor högre än budget. Personalkostnaderna minskar gentemot budget (17,6 miljoner kronor). Lokalkostnad 8,4 miljoner kronor högre än budget. IT 4,5 miljoner kronor högre än budget. Konsulttjänster inklusive tillfälligt inhyrd personal 9,7 miljoner kronor högre än budget.

De enheter som har de största avvikelserna mot budget (tusentals kronor)

Enhet	Utfall	Budget	Avvikelse
928 Nacka gymnasium	2550	-750	3300
943 Orminge skola med förskolor	-9248	-2900	-6348
990 Centrala verksamheter	-5382	3350	-8732

Nacka gymnasium +2,6 miljoner kronor: Överskottet beror på att skolan har fler elever och har agerat med allmän återhållsamhet.

Orminge skola med förskolor -5,6 miljoner kronor: Underskottet hör till både skola och förskolor. Under 2018 har ytterligare åtgärdsprogram implementerats vilket kommer att ge effekt under 2019.

Centrala verksamheter -5,4 miljoner kronor: Underskott beror på centrala satsningar på barn och elevhälsa.

Budgetavvikelse årsbokslut: -25 miljoner kronor

Siffror i praktiken inom Valfärd skola

Antal barn och elever 2018

Verksamhet	2018	
	VT 18	HT 18
Förskola	3 004	2 838
Grundskola *	10 997	10 883
Gymnasieskola	2 668	2 701
*Inkl särskola och förskoleklass		

Investeringar 2018

Investeringsredovisning

Valfärd Skolas investeringar består främst av inventarier och digitala verktyg. De flesta projekt understiger 0,5 miljoner kronor. På grund av rådande restriktivitet och förseningar i projekt har Valfärd skola inte utnyttjat investeringsramen om 35 miljoner kronor. Utfallet för 2018 är 23,1 miljoner kronor.

Tre största investeringarna under 2018:

- Personal- och elevdatorer, Nacka gymnasium (4,3 miljoner kr)
- Elevdatorer, Björknässkolan (2,6 miljoner kr)
- Elevdatorer, Eklidens skola (1,4 miljoner kr)

Utfall mot budget 2018

Verksamhet, tkr	Utfall 2018			Budget 2018		Utfall 2017		
	Intäkter	Kostnader	Utfall netto	Budget	Budget-avvikelse	Intäkter	Kostnader	Netto
910 Sigfridsborgs skola med fsk	110 692	-109 074	1 618	0	1 618	103 198	-101 210	1 988
911 Stavsborgsskolan	58 952	-60 113	-1 161	0	-1 161	55 903	-54 826	1 078
912 Älta skola med förskolor	81 070	-81 116	-45	0	-45	80 024	-80 436	-412
920 Ektorps skola med förskolor	80 925	-83 310	-2 385	-1 000	-1 385	76 255	-77 188	-933
922 Sickla skola med förskolor	86 602	-85 660	942	0	942	86 942	-86 522	420
923 Condorens förskolor	29 332	-30 230	-898	0	-898	29 741	-29 310	431
924 Skuru skola med förskola	77 995	-81 640	-3 645	-2 500	-1 145	79 243	-81 874	-2 631
925 Vilans skola med förskola	75 197	-77 048	-1 852	-2 000	148	75 885	-79 452	-3 568
926 Järla-Jarlabergs skola med förskolor	109 297	-109 700	-403	0	-403	110 061	-109 844	217
927 Eklidens skola	91 539	-94 373	-2 835	0	-2 835	87 886	-87 053	833
928 Nacka gymnasium, Samhälle	99 901	-98 140	1 761	-750	2 511	102 554	-101 448	1 105
928 Nacka gymnasium, Natur & teknik	102 649	-101 860	789	0	789	96 192	-93 788	2 404
929 YBC	44 920	-43 263	1 658	0	1 658	40 572	-39 840	732
940 Saltsjö-Duvnäs skolor med förskolor	67 180	-66 852	328	0	325	69 983	-69 929	54
941 Björknässkolans skolenhet	150 800	-154 961	-4 161	0	-4 161	147 938	-150 080	-2 141
942 Boo Gårds skola med förskola	73 866	-74 323	-457	0	-457	71 344	-72 811	-1 467
943 Orminge skola med förskolor	91 827	-101 076	-9 248	-2 900	-6 348	94 816	-100 609	-5 793
944 Sågtorp skola med förskolor	83 988	-85 322	-1 334	0	-1 334	83 522	-83 060	462
946 Björknäs Eklunda förskolor	20 338	-22 953	-2 615	-500	-2 115	22 384	-23 714	-1 330
947 Bagarsjöns, Chrysoliten, Källans fsk	28 516	-29 798	-1 282	-500	-782	29 042	-29 669	-628
948 Myrsjöskolan	128 344	-125 443	2 901	0	2 901	124 785	-123 706	1 079
950 Igelboda skola med förskola	47 207	-52 117	-4 909	-3 500	-1 409	52 274	-55 508	-3 234
951 Fisksätra skola med förskola	19 499	-24 627	-5 128	-3 500	-1 628	22 621	-29 063	-6 442
952 Krabban Gläntan Fiskarhöjd fsk	32 595	-32 360	235	-100	335	30 855	-31 092	-237
953 Neglinge skola med förskolor	57 838	-59 031	-1 194	-1 000	-194	55 347	-56 334	-988
955 Samskolan	72 269	-74 584	-2 315	-1 500	-815	71 091	-74 530	-3 438
983 Elevhälsan	42 240	-42 329	-89	0	-89	39 987	-40 082	-95
990 Verksamhetsstöd	93 402	-98 783	-5 382	3 350	-8 732	91 726	-85 939	5 787
990 ORF, Omställning- och resultatutjämningsl	25 985	0	25 985	26 400	-415	26 082	0	26 082
Total	2 084 964	-2 100 085	-15 120	10 000	-25 123	2 058 253	-2 048 917	9 336

Ekonomiska konsekvenser

Återbetalning av tidigare års ansamlade underskott sker genom ett årligt överskottskrav. Den ändrade årsprognosen medför att återbetalningstakten saktas in.

Konsekvenser för barn

Välfärd skola har alltid barn och elevers bästa i fokus. Barn och elever är våra primära målgrupper och allt vi gör ska ha en positiv inverkan på deras vardag. Alla medarbetare inom Välfärd skola ska varje dag arbeta med barn och elevers bästa i åtanke.

Bilagor

Bilaga 1, styrkort Välfärd skola

Einar Fransson

Produktionsdirektör Välfärd skola

Helena Ekwall

Chef Välfärd skolas verksamhetsstöd